

KÖZÉP-EURÓPAI KÖNYVEK

A STÁTUSTÖRVÉNY

*

ELŐZMÉNYEK
ÉS KÖVETKEZMÉNYEK

TELEKI LÁSZLÓ ALAPÍTVÁNY

A STÁTUSTÖRVÉNY

ELŐZMÉNYEK ÉS KÖVETKEZMÉNYEK

Teleki László Alapítvány
2002

*A kötet a Teleki László Intézetben
2001. november 30-án megrendezett
„A STÁTUSTÖRVÉNY:
ELŐZMÉNYEK ÉS KÖVETKEZMÉNYEK”
konferencia anyagait tartalmazza.*

*Szerkesztette:
Kántor Zoltán*

A kötet a Teleki László Intézet
könyvkiadási programja keretében készült.

A kiadvány megjelenését
az Oktatási Minisztérium
Nemzeti Kisebbségi és Fejlesztési programja
„Kulturális külpolitika és nemzeti identitás”
alprogramja és a XXI. Század Intézet
támogatta.

*Olvasószerkesztő:
Fedinecz Csilla*

© Teleki László Alapítvány, 2002
Felelős kiadó: Diószegi László

ISBN 963 85774 7 9
ISSN 1417-9180

TARTALOM

Bevezető	7
ELMÉLETI SZEMPONTOK	
SCHÖPFLIN GYÖRGY A magyar státustörvény: politikai, kulturális és szociológiai kontextusok	9
KÁNTOR ZOLTÁN Státustörvény és nemzetpolitika: elméleti szempontok	18
A STÁTUSTÖRVÉNY A JOGALKOTÁSBAN	
JAKAB ANDRÁS Jogalkotói töprengés a kedvezmény- törvényről a kodifikáció szakmai szabályai tükrében	29
RENATE WEBER Az anyaország és kisebbségei: európai standardok?	36
TÓTH JUDIT A státustörvényről – A Velencei Bizottság véleménye és a magyar jog tükrében	57
VARGA ATILA Jogalkotási szempontok és politikai kifogások: magyar–román véleménykülönbségek a kedvezménytörvénnyel kapcsolatban	70
CONSTANTIN IORDACHI A nemzet újrarajzolt határai: a magyar „státustörvény” és Románia kettős állampolgárságra vonatkozó politikája a Moldovai Köztársaságban	90

A STÁTUSTÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSA ÉS A MAGYAR KISEBBSÉGPOLITIKÁK

BÁRDI NÁNDOR

A kedvezménytörvény mint támogatáspolitikai lehetőség:
segélyezés vagy építkezés? – Problémafelvetés 117

VERESS LÁSZLÓ

Határon túli támogatások – elmélet és gyakorlat 127

JÓZSA LÁSZLÓ

A vajdasági ajánló/partnerszervezet működtetésével
kapcsolatos elképzelések, valamint a Vajdaságba irányuló
támogatási rendszer perspektívái 133

SZÉKELY ISTVÁN

A kedvezménytörvény romániai végrehajtásának dilemmái 141

KEREKASZTAL

A státustörvény és a kisebbségi társadalmak
– a kerekasztal-beszélgetés szerkesztett változata – 149

Vitavezető: Heltai Péter

Résztevők: Bakk Miklós (Románia)

Brenzovics László (Ukrajna)

Dobos Ferenc (Magyarország)

Öllős László (Szlovákia)

Losoncz Alpár (Jugoszlávia)

Szerzők 163

BEVEZETŐ

A kötet a Teleki László Intézet és a XXI. Század Intézet által 2001. november 30-án szervezett konferencián elhangzott előadások alapján készült tanulmányokat tartalmazza.

A két intézet fontosnak tartotta, hogy a státustörvény elméleti problémáit és gyakorlati következményeit magyarországi és külföldi szakértők részvételével megvitassa. Ennek érdekében sikerült mozgósítani a magyarországi és a szomszédos országok kisebbségi szakértőit. A szervezők szándéka szerint Románia és Szlovákia, mint a két „problematikus” szomszédos állam, többségi nemzetéhez tartozó szakértői is bemutathatták volna álláspontjukat. Ez csak félig sikerült. A szlovákiai meghívottak az utolsó pillanatban lemondták részvételüket. A szervezők külön örömeire szolgált, hogy Schöpflin György, a London School of Economics professzora elfogadta meghívásukat.

A konferenciát Fricz Tamás, a XXI. Század Intézet tudományos igazgatója és Czoch Gábor, a Teleki László Intézet főigazgató helyettese nyitotta meg. Az első részbe az elméleti tanulmányok kerültek, a következőbe pedig a jogi megközelítések. Ezt követik a státustörvény és a határon túli támogatások összefüggéseire rávilágító írások. A kötetet a kerekasztal-beszélgetés szerkesztett változata zárja.

A konferencián nem hangzott el, viszont az írás relevanciája miatt fontosnak tartottuk közölni Constantin Iordachi tanulmányát.